

Justiits- ja Digiministeerium

Teie: 06.03.2026 nr JDM/26-0296/-1K

Meie: 26.03.2026 nr 1-7/92-2

Konkurentsiseaduse täiendamise seaduse eelnou kooskõlastamine märkustega

Lugupeetud minister

Olete esitanud Siseministeeriumile kooskõlastamiseks konkurentsiseaduse täiendamise seaduse eelnõu. Siseministeerium kooskõlastab esitatud eelnõu märkustega ning palume eelnõu edasisel menetlemisel arvestada järgmiste ettepanekute ja tähelepanekutega.

Siseministeeriumi hinnangul vajab eelnõus esitatud konkurentsiseaduse (edaspidi *KonkS*) § 78²³ ja § 78²⁴ regulatsioon mitmes aspektis täpsustamist, et tagada selle kooskõla Euroopa Liidu õiguse, riigisisese õiguse ning hea õigusloome põhimõtetega.

1. Eelnõu punkti 2 sõnastusest jääb mulje, et Euroopa Komisjon võib pöörduda ametiabi saamiseks vahetult politsei poole. Leiame, et selline lähenemine ei ole kooskõlas nõukogu määruse (EL) 2022/1925 artikli 23 lõigete 7 ja 8 ega nõukogu määruse (EL) 2022/2560 artikli 14 lõigete 5 ja 6 loogikaga. Nimetatud sätete kohaselt on komisjoni esmane koostööpartner liikmesriigi pädev asutus, kelleks Eestis on Konkurentsiamet. Alles olukorras, kus komisjoni volitatud ametnikud ja teised kaasasolevad isikud leiavad, et ettevõtja või ettevõtjate ühendus ei nõustu kontrolliga, peab liikmesriik tagama vajaliku abi, sealhulgas vajaduse korral politsei kaasamise. Politsei roll on abistav ning politsei kaasamine tuleb kõne alla üksnes juhul, kui kontrolli läbiviimiseke on vajalik vahetu sunni kohaldamine (nt läbiotsimine). Korrakaitseaduse (edaspidi *KorS*) § 6 lg 6 kohaselt osutab politsei teisele korrakaitseorganile abi ametiabi korras, eelkõige olukorras, kus haldusakti täitmine eeldab vahetu sunni kohaldamist. Samas ei kohaldu *KorS* Konkurentsiameti tegevusele automaatselt, mistõttu tuleb politsei kaasamise kord selgesõnaliselt sätestada *KonkS*-s. Eelnõu seda piisava selgusega ei tee, mistõttu teeme ettepaneku eelnõu selle osas täiendada. Palume kaaluda *KonkS*-i § 79²³ lõike 2 sõnastamist järgmiselt: „(2) Kui nõukogu määruse (EL) 2022/1925 artikli 23 alusel läbiviidava kontrolli tegemisel on vajalik vahetu sunni kohaldamine, tagab Konkurentsiamet artikli 23 lõike 8 kohaselt politsei kaasamise ametiabi korras. Politsei kohaldab vahetut sundi korrakaitseaduses sätestatud korras.“ Samuti palume kaaluda sõnastada *KonkS*-i § 79²⁴ lõike 2 järgmiselt: „(2) Kui nõukogu määruse (EL) 2022/2560 artikli 14 alusel läbiviidava kontrolli tegemiseks on vajalik vahetu sunni kohaldamine,

tagab Konkurentsiamet artikli 14 lõike 6 kohaselt politsei kaasamise ametiabi korras. Politsei kohaldab vahetut sundi korrakaitseseaduses sätestatud korras.“

2. Eelnõus ei ole piisavalt selgelt määratletud, milliste konkreetsete toimingute täitmiseks politsei kaasatakse. Euroopa Komisjoni kontroll võib hõlmata erineva intensiivsusega toiminguid, sealhulgas ruumidesse sisenemist, dokumentide ja andmete kontrolli ning juurdepääsu nõudmist IT-süsteemidele. Nende toimingute õiguslik iseloom on riigisisese õiguse kohaselt erinev ning mõnel juhul, näiteks ruumidesse sisenemisel läbiotsimise tähenduses, eeldab see halduskohtu eelnevat luba. Ka kehtiva KonkS-i § 53¹⁵ kohaselt eeldab läbiotsimine halduskohtu eelnevat luba. Eelnõu sõnastusest võib jääda mulje, et Euroopa Komisjoni kontrolli raames võiks politsei kaasabil saavutada samaväärse tulemuse ilma riigisisese kohtuliku loata. Kuigi Euroopa Liidu määruse (EL) 2022/1925 artikli 23 lõige 9 näeb ette, et liikmesriigi õiguse kohaselt nõutava loa olemasolul tuleb see taotleda, ei kajastu see põhimõte eelnõus piisava selgusega. Õigusselguse huvides palume kaaluda § 78²³ täiendamist sarnaselt § 78²⁴ lõikes 3 sätestatule, et oleks selge, et vajaduse korral tuleb taotleda kohtulik luba.
3. Eraldi probleemina tuleb esile tõsta teabenõuete esitamise regulatsioon. Eelnõus on ette nähtud, et Konkurentsiamet võib osutada abi ka teabenõuete esitamisel, kuid KorS § 76 lõike 3 kohaselt ei ole vahetu sund lubatud ütluste, arvamuste või seletuste saamiseks. Seetõttu vajab täpsustamist, kas ja millises ulatuses saab politsei osaleda teabenõuete täitmise tagamisel. Praegune sõnastus võib jätta mulje, et politsei kaasamine ja vahetu sunni kasutamine laieneb ka teabenõuetele, kuigi sisuliselt tegeleb teabenõuete esitamisega Konkurentsiamet. Ebaselgus tuleneb sellest, et eelnõus viidatakse Euroopa Liidu määruse (EL) 2022/1925 artikli 23 lõikele 8, samas kui sama artikkel hõlmab ka selgituste küsimist, mille puhul vahetu sunni kohaldamine ei ole lubatud. Õigusselguse huvides tuleks selgelt eristada kontrollitoimingud ja teabenõuded ning sätestada, et politsei kaasamine ja vahetu sunni kohaldamine ei laiene teabenõuete esitamisele ega selgituste saamisele.
4. Eelnõu kohaselt kohaldatakse vahetut sundi KorS-s sätestatud korras, arvestades määruse erisusi. Seletuskirjas ei ole aga sisuliselt avatud, milles need erisused seisnevad. Palume seletuskirja selle osas täiendada.
5. Seletuskirjas lk 7 on „vajaliku abi“ all muu hulgas viidatud ametnike turvalisuse tagamisele. Selline käsitlus ei ole õiguslikult täpne, kuna politsei ülesandeks ei ole turvateenuse osutamine ning turvalisuse tagamine ei tulene KorS-st. Õigusselguse huvides tuleks politsei roll siduda konkreetsete toimingute täitmise tagamisega ning vältida üldsõnalisi ja mitmeti tõlgendatavaid mõisteid.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Igor Taro
siseminister